DIALOG
CUTEZĂTORII:

Cu Academicianul profesor GHERASIM CONSTANTINESCU, despre cutezanță, curaj și înțelepciune

O discuție cu academicianul profesor Gherasim Constantinescu este totdeauna plină de naturalețe, caldă și degajată. Asta și pentru că vîrsta de azi a cravatei roșii constituie pentru omul, profesorul și savantul Gherasim Constantinescu o temă permanentă de cugetare.

— Am dori să cunoaștem ceva din copilăria dv. Ce gîndeați, cum învățați, ce preocupări mai dragi aveați la anii de azi ai pionierilor?

— Ca fiu de țăran am trecut prin atîtea privațiuni încît cu greu mă pot gîndi la propria-mi copilărie fără o dureroasă strîngere de inimă. De mic însă am dobîndit o mare voință. Îmi amintesc că după primele luni de școală am reușit să ocup un loc în banca întîi. În condițiile de atunci, cînd învățătorul te muta pe un loc mai în față numai după ce făceai dovada că ai învățat temeinic, acest loc cucerit într-o modestă bancă de lemn așezată în primele rînduri a însemnat un mare succes. După absolvirea școlii primare, n-am avut posibilități materiale să merg la liceu. Am plecat împreună cu tata și cu un frate mai mare cu oile. Am continuat însă să învăț mereu, cu o mare îndîrjire. Așa am reușit să dau primele două clase de liceu în particular și să mă pot înscrie în clasa a 3-a.

— Cu ce credeți că trebuie să înceapă copilăria?

— Cu o atentă verificare a aptitudinilor. Chiar din primele clase de școală, un copil trebuie să știe bine ce vrea și să lupte neîncetat pentru ceea ce-și propune. Lui se cuvine să-i aparțină cele mai frumoase inițiative, cu care să se mîndrească și părinții, și profesorii, și frații mai mari.

— Ce trăsătură de caracter considerați a fi mai importantă în comportarea de fiecare zi a unui pionier?

— O, nu cred că e vorba de o singură trăsătură, ci de mai multe, pentru că un pionier se cade a fi cu adevărat un **cutezător,** adică un om de curaj și de înțelepciune. Iar a fi înțelept și curajos înseamnă în primul rînd a duce orice inițiativă la bun sfîrșit, a nu întrerupe și a nu amîna nimic. Nici chiar timpul de recreație, de reîmprospătare a forțelor.

— Și care credeți că e cea mai bună metodă de folosire a timpului liber?

— Mulți spun că sportul. Eu însă nu cred. E adevărat că sportul e agreabil și nu cere un mare efort psihic. Dar sportul care nu e privit ca o posibilitate de reîmprospătare a forțelor în vederea unui nou efort, un asemenea sport mai mult moleșește, după părerea mea, decît întărește voința, puterea de a lupta cu greutățile. De aceea eu cred că nu trebuie să existe un bun sportiv care nu este și un bun pionier, adică un tînăr dotat deopotrivă cu forță, curaj și înțelepciune.

— Care e cea dintîi urare pe care doriți s-o adresați pionierilor?

— Le doresc și le urez trei lucruri de seamă: Să trăiască într-o bună înțelegere cu părinții, adică să nu afișeze «poziții personale» față de părinți atîta vreme cît aceștia tremură pentru ei. Să-și aleagă o disciplină care să le fie cea mai dragă și să lupte a fi discipoli destoinici ai profesorului respectiv. Să-și dobîndească prin muncă personalitatea, demnitatea și să le păstreze ca pe lumina ochilor.

MIHAI IORDĂNESCU

ÎN CINSTEA CELEI DE A 50-A ANIVERSĂRI A CREĂRII PARTIDULUI COMUNIST ROMÂN, REVISTA «CUTEZĂTORII» LANSEAZĂ UN MARE CONCURS DE FOTOGRAFII REALIZATE DE CĂTRE CITITORI

„studio 50”

CONCURSUL NOSTRU VĂ DĂ POSIBILITATEA SĂ VĂ DOVEDIȚI INGENIOZITATEA, FANTEZIA, GUSTUL PENTRU FRUMOS ȘI TOTODATĂ CAPACITATEA DE A FOLOSI LEGILE OPTICII CARACTERISTICE ACESTEI ARTE A VEACULUI XX — ARTA FOTOGRAFICĂ

CINE POATE PARTICIPA LA CONCURSUL «STUDIO 50»?

Pot participa la concurs toți cititorii «Cutezătorilor», indiferent de vîrstă, individual sau pe grupe, membrii cercurilor foto de la casele pionierilor sau din școli.

(Continuare în pag. 5)

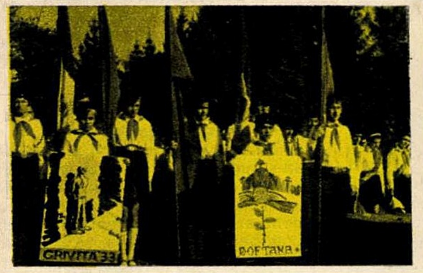

În cadrul acțiunilor culturale dedicate semicentenarului Partidului Comunist Român, cu prilejul comemorării a 30 de ani de la prăbușirea Doftanei, Consiliul județean Prahova al Organizației pionierilor, a organizat la Muzeul Doftana o impresionantă evocare istorică.

Prezenți la această manifestare, cei peste 10 000 pionieri și școlari din județele Prahova, Buzău, Dîmbovița și municipiul București au asistat la montajul literar-muzical «Vorbește istoria», prezentat de pionierii din Liliești, au vizitat secțiile muzeului, au depus buchete și jerbe de flori la cimitirul «Trei pruni». În felul acesta, pionierii au adus un cald omagiu memoriei luptătorilor revoluționari căzuți pe aceste locuri, glorioaselor tradiții de luptă ale partidului. Fotografiile de mai sus au fost realizate de pionierul Bărbulescu Adrian, cl. a VI-a A, Liceul nr. 2, Cîmpina.

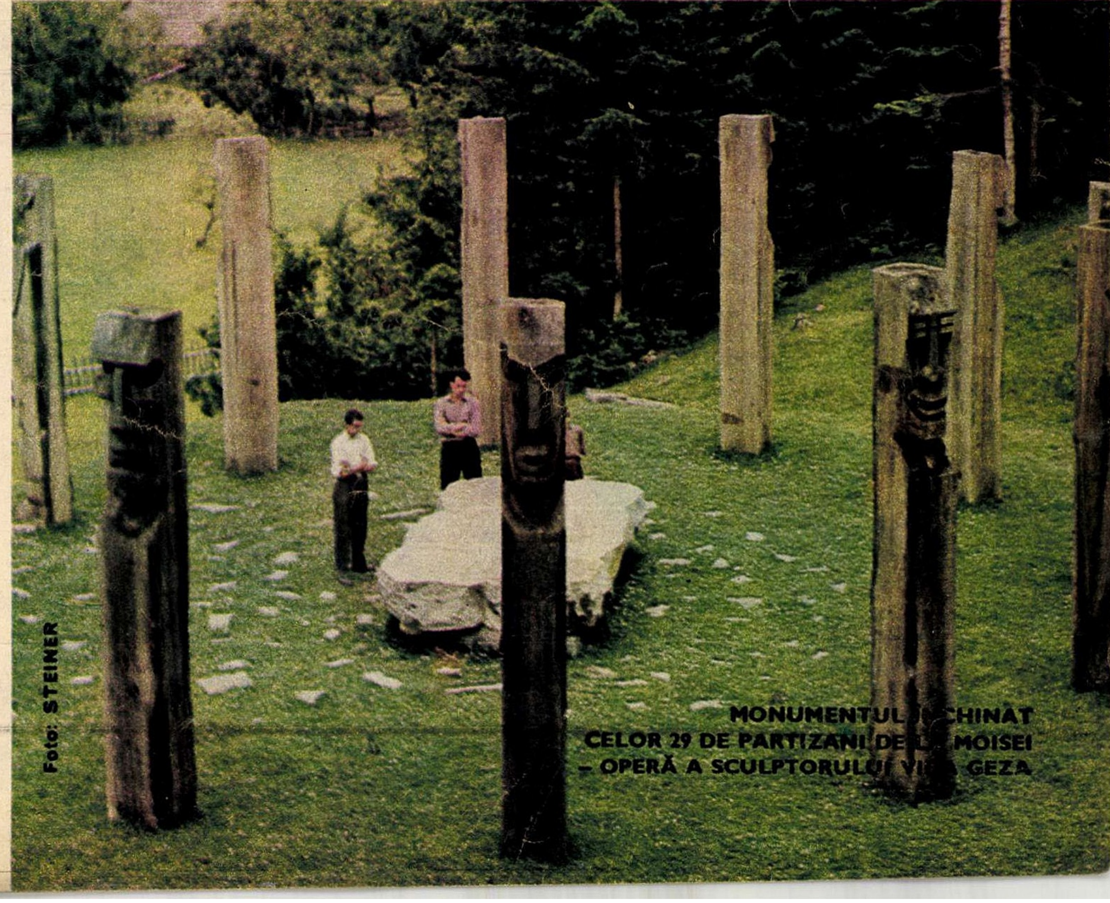

Foto: STEINER

MONUMENTUL ÎNCHINAT CELOR 29 DE PARTIZANI DE LA MOISEI – OPERĂ A SCULPTORULUI VIDA GEZA

1

7

C. Arnal
ÎN VIZITĂ LA „CUTEZĂTORII”

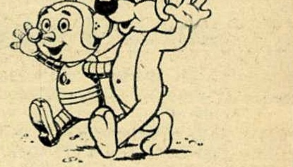

2

A venit la noi o dată cu primele zile însorite ale acestui auriu sfîrşit de toamnă. Îl cunoşteam de mult, din desenele cu care a îmbogăţit nenumărate pagini de revistă.

A venit invitat de calitatea desenelor voastre, de admiraţia pe care i-o nutriţi. Din primul moment ne-a cucerit prin marea sa generozitate, prin nedesminţita tinereţe, prin umorul şi fascinanta spontaneitate ce-l defineşte nu atît pe maestrul Arnal, nu atît pe domnul Arnal — cît, simplu, pe Arnal, marele prieten al copiilor de pretutindeni.

A venit, pentru că sub nici un motiv nu şi-ar fi permis să lipsească de la întîlnirea fixată, cu pionierii din ţara noastră. Nu trecuse nici un sfert de oră de la aterizarea avionului şi mult-aşteptatul oaspete a vrut să ştie pentru cînd este programata întîlnirea cu «excelenţii desena tori» (expresia îi aparţine), cîştigători ai concursului de bandă desenată «Aventurile colegului Minitehnicus». Şi sinceră i-a fost plăcerea cînd a aflat că avea să-i cunoască a doua zi la redacţie, în cadrul unei mese rotunde pe care era invitat s-o prezideze. «Cînd şi cum aţi debutat?», «De la ce porniţi în realizarea unei benzi desenate?», «Care vi se pare relaţia ideală între desen şi scenariu?», «Cum se poate trece de la banda desenată la filmul de desene animate?», «Care consideraţi că va fi evoluţia desenului de bandă desenată?». Astea n-au fost decît cîteva din întrebările pe care laureaţii concursului le-au adresat «colegului» şi maestrului lor cu o atît de strălucită experienţă. Dar alături de Radu Marian şi ceilalţi premiaţi au mai participat la întîlnire şi cîţiva apreciaţi colaboratori ai revistei noastre: M. Sânzianu, T. Bogoi, N. Rusu, Pompiliu Dumitrescu, Ioan Donca.

«Simţim o deosebită satisfacţie să salutăm în mijlocul nostru pe unul dintre cei mai cunoscuţi şi îndrăgiţi oaspeţi, domnul Arnal» — sînt cuvintele cu care, în ziua următoare, Restivan Aurel a întîmpinat, la sosirea la Palatul pionierilor, în numele copiilor ce activează în cele peste 50 de cercuri, de aici, pe părintele lui Pif şi Minitehnicus. O formaţie de carturi avea să-l conducă pe aleile parcului şi mulţimea celor prezenţi avea să-l ovaţioneze la intrarea în sala de festivităţi, unde urma să aibă loc decernarea premiilor la concursul organizat de revista noastră. Atmosferă de sărbătoare. Două echipe ale Televiziunii, reprezentanţi ai Radio-ului şi ai presei centrale au imortalizat pe peliculă sau bandă magnetică bucuria consacrării a zeci de promisiuni ale artelor noastre grafice. În continuare, d-lui Arnal îi este înmînată de către tovarăşul Virgiliu Radulian, preşedintele Consiliului Naţional al Organizaţiei Pionierilor, adjunct al ministrului învăţămîntului. diploma de onoare a Consiliului Naţional al Organizaţiei pionierilor. Apoi oaspetele este invitat să vizioneze un film şi să viziteze o expoziţie, oglindind activitatea artistică a pionierilor din tara noastră.

Din nou pe aleile Palatului şi din nou acelaşi entuziasm, aceeaşi bună dispoziţie caracteristică zilelor de sărbătoare. Pentru că, fără îndoială, întîlnirea cu C. Arnal a fost o sărbătoare deosebită. Şi asta v-ar fi putut-o spune oricare din sutele de admiratori care astăzi se pot mîndri cu un desen original şi cu un autograf din partea celui pe care ne bucurăm să-l numim un mare prieten al «cutezătorilor».

3

4

5

6

Foto reportaj de
RADU F. ALEXANDRU
şi GRIGORE PREPELIŢĂ

C. Arnal: «Bravo, Radu Marian! O bandă excelent desenată şi frumos colorată».

8

9

10

11

1—2. Inconjurat cu dragoste de « cutezatori», C. Arnal oferă autografe. 3. În redacție, comentind lucrările premiate. 4—5. Discutind cu părintele unei premiate și cu scriitorul Aurel Lecca. 6. Pe terasa redacției, între laureați și redactori (prin iscusința fotoreporterului, portretul d-lui Arnal apare de două ori) 7. În parcul Cotroceni, împreună cu Președintele C.N.O.P. și directorul Palatului pionierilor.

8—9—10—11 premii și felicitări pentru tinerii colegi din România, în fața unei săli entuziaste.

12. La revedere d-le C. Arnal. Înaintea plecarii spre Paris, o ultimă fotografie în parcul Hotelului de pe Șoseaua Kiseleff.

12

«studio 50»

Foto: DOROBANTU GH. OTILIA Alexandria, jud. Teleorman.

TEMATICA CONCURSULUI

(Urmare din pag. 3)

Urmărind să înfățișeze realizările poporului nostru dobîndite sub conducerea înțeleaptă a Partidului Comunist Român, participanții își pot alege pentru fotografiile lor cele mai diferite teme. Ei pot surprinde aspecte ale muncii desfășurate la orașe și sate, frumusețile patriei, monumente istorice caracteristice regiunii, chipuri de comuniști, portrete ale părinților, ale profesorilor și colegilor, instantanee de pe stradă, din școală, fotoreportaje diverse.

Stă în puterea fiecărui participant de a găsi teme originale și, bineînțeles, surprinse artistic în fotografie. Este preferabil ca fotografiile să aibă mărimea de 13/18 sau 18/24, fiind realizate în alb-negru sau color.

Pe plicul în care trimiteți fotografiile, puse între cartoane mai groase, scrieți exact adresa voastră, numele și prenumele, clasa, școala, denumirea străzii și numărul, orașul sau comuna.

Pe plic menționați: Pentru «Studio 50».

DATELE DE DESFĂȘURARE A CONCURSULUI:

Concursul începe la data publicării și durează pînă la 30 aprilie 1971 (data poștei). Un juriu alcătuit din specialiști va selecta cele mai bune lucrări, premiindu-le.

CE PREMII OFERĂ CONCURSUL «STUDIO 50»-?

Marele premiu — un laborator foto
Premiul I — un aparat de filmat
Premiul II — aparat foto cu blitz
Cinci premii III — cîte un aparat foto
Premiul colectiv — pentru un colectiv de 10 copii, cîte un aparat foto Smena
20 mențiuni — aparate foto Certina
100 diplome de merit

Lucrările premiate vor fi publicate în revista noastră, iar cele mai reușite fotografii și diapozitive color vor deveni coperți ale «Cutezătorilor». Lucrările premiate vor fi expuse într-o expoziție.

Rubrica «A B C fotografic» publicată în fiecare număr al revistei noastre vine în ajutorul participanților la concurs.

Concursul «Studio 50», un concurs modern, fascinant, vă deschide larg porțile

Pentru orice lămuriri adresați-vă «Profesorului Blitz» pe adresa revistei noastre — Piața Scînteii nr. 1, București.

Urmăriți în fiecare număr știri și informații în legătură cu concursul «Studio 50», precum și reproducerea celor mai frumoase fotografii primite la concurs.

INTRE NOI, REPORTERII

de **OCTAV PANCU-IAȘI**

Am văzut pe masa de lucru a unui prieten arhitect proiectul unei școli. Al unei școli obișnuite, de cultură generală — mi-a spus prietenul — atrăgîndu-mi atenția că aici vor învăța numai **o mie de elevi. Un liceu găzduiește un număr adeseori dublu sau chiar mai mare, iar un institut... Gîndiți-vă că localul nou al Politehnicii bucureștene, cu amfiteatrele, laboratoarele și celelalte săli și cabinete ale sale întinse pe o suprafață de 270 hectare, este destinat unui număr de peste 16 000 de tineri!**

Nu trebuie să uităm însă — și mie îmi face o mare plăcere să nu uit — că, în sate ascunse în munte și pădure, ori în cătune din inima unor întinse **cîmpii, ființează școli doar pentru cîțiva copii. Pentru ca nici un fiu al țării noastre să nu rămînă în afara învățăturii, pînă și în cele mai mici așezări se ridică o școală. Anul trecut, la Vîrvata, un cătun din pădurile Sucevei funcționa o școală numai pentru 11 copii!**

Cu cîtă bucurie aflu dintr-o corespondență că în aceste «școlițe» (cum, probabil, le-ar mai numi și azi «prizăritul și rușinosul» humuleștean Nică a lui Ștefan al Petrei, ajuns neîntrecutul Ion Creangă) breasla noastră, a reporterilor, cunoaște mlădițe de nădejde. Printre acestea se numără, fără îndoială, colega voastră VIOLETA CARMEN RELEA, din clasa a III-a a micii școli din satul Lăureni, **comuna Miercurea-Niraj, județul Mureș. Ea trimite «Cutezătorilor» un reportaj încărcat de fapte interesante, scris cu o adevărată dragoste și respect pentru fiecare amănunt semnificativ. Îmi face o mare plăcere să citez din reportajul Violetei, intitulat «În vizită la rapsodul satului», mai multe fragmente:** «Deși școala noastră are un număr mic de elevi și pionieri, avem multe de povestit despre acțiunile noastre. Cea care, în ultimul timp, ne-a impresionat cel mai mult, a fost vizita la bătrînul rapsod al satului nostru, Benedict Ardeleanu, în vîrstă de 83 de ani». **Violeta istorisește apoi cum bunicul Ardeleanu le-a povestit despre vechea așezare a satului, despre școala din trecut, așa cum spune ea,** «de pe vremea cînd copiii și oamenii de pe la noi umblau desculți din primăvară și pînă toamna tîrziu». **Tot depănînd firul amintirilor, scrie Violeta,** «bătrînul se tot uita la noi și într-un rînd ne-a spus: — Pe vremea aceea numai fiii de împărați erau îmbrăcați ca voi, astăzi!». **Și apoi cîte aventuri extraordinare n-a trăit Benedict Ardeleanu! Ia să vă mai citesc din reportajul Violetei:** «Prin 1909 a fost luat la armată, a făcut stagiul la marină și a ajuns pînă în China și Japonia. Întors acasă, patru ani încheiați a luptat în primul război mondial!» **Și Violeta încheie:** «Ne-am fotografiat la sfîrșit cu iubitul bunic, fericiți că am auzit de la el atîtea povești adevărate și dorind ca exemplul nostru — inițierea, adică, a unor asemenea acțiuni — să fie preluat și de alte detașamente».

Las la o parte scrisoarea Violetei și mă gîndesc. Ce-ar fi să vă propun, stimați tineri colegi, să ne scrieți mereu despre aceste activități care fac atît de frumoasă viața voastră pionierească.

Trecut-au două veacuri și un sfert de cînd s-a stins din viață Ion Neculce, cronicarul, (1672–1745). O dată cu el s-a stins și luminarea din sfeșnicul care i-a luminat hîrtia unde și-a însăilat, cu pana, gîndurile, alcătuind una din cele mai luminoase pagini din literatura noastră veche.

Vreți să-i cunoașteți viața și să înțelegeți de ce Ion Neculce este unul dintre părinții literelor române? Ascultați-o.

A trăit, deci, Ion Neculce, cronicarul, în a doua parte a veacului al XVII-lea și în prima celui de al XVIII-lea. Rămas orfan de mic, l-a crescut bunică-sa, «Iordăchioaia visterniceasa cea bătrînă», femeie învățată, iubitoare de țară. Avea Ion nouăsprezece ani, în iarna lui 1891, cînd Miron Costin, celălalt mare cronicar moldovean, pierea de sabie neprietenă, la marginea orașului Roman. Și poate că Ion Neculce a jurat atunci, în sinea lui, să ducă el mai departe cronica prea bunului și înțeleptului Miron logofătul. A stat Neculce o vreme, în Țara Românească. Apoi, întors în Moldova, a prins să urce treptele dregătorești, una după alta, tot mai sus: postelnicel, vătaf de aprozi, vel agă, mare slujer, mare spătar, iar în vremea lui Dimitrie Cantemir a ajuns în rangul de mare vornic și chiar mare hatman. A avut cinstea de a comanda oastea moldovenească în lupta de la Stănilești (1711), unde românii s-au angajat, alături de Rusia lui Petru I, într-o mare bătălie împotriva stăpînirii otomane. Din nefericire pentru țările române, Stăniieștii fost-au o tristă și grea înfrîngere. Domnitorul Dimitrie Cantemir și hatmanul Ion Neculce n-au mai putut rămîne în Iași. Ci, goniți de primejdia otomană, s-au adăpostit în Rusia. Vreme de nouă ani a umblat vel hatmanul nostru pribeag, «la ruși și la leși», cum însuși scrie, jinduind după Moldova și jelind de dor de-acasă. Din depărtare țara încă și mai dragă-i era și pentru soarta ei parcă și mai amarnic suferea. Iară atunci cînd primi știrea «că toate greșelile sînt iertate» se întorsese la vatra lui, încredințat că, în fapt, nu greșise cu nimica față de țară, cercînd s-o elibereze, «s-o dezbată» de sub stăpînirea otomană. Spre bătrînețe, Ion Neculce a lăsat spada în sama altora mai tineri și a luat pana, să ticluiască povestea vieții și suferințelor poporului și a țării. Și așa, ca un bunic sfătos, a înnodat firul cronicii de la Dabija vodă (din 1661), de acolo de unde a lăsat-o Miron Costin. Cu răbdare, cu migală, cu firească dragoste de țară, cu mult farmec, cu mare har de povestitor, a urmat-o pînă în zilele cînd scria. A ticluit letopisețul cu gînd bun, cuminte, îngrijorat de viitorul țării sale. Auziți-l glăsuind: «Rugăm pe dumneavoastră, iubiților cetitori tineri, să luați sama acestei scrisori (a cronicii), că de s-ar tîmpla vreodată să mai vie niște lucruri ca aceste în țara noastră a Moldovii, să vă știți chivernisi, să nu pățiți și voi ca noi».

1

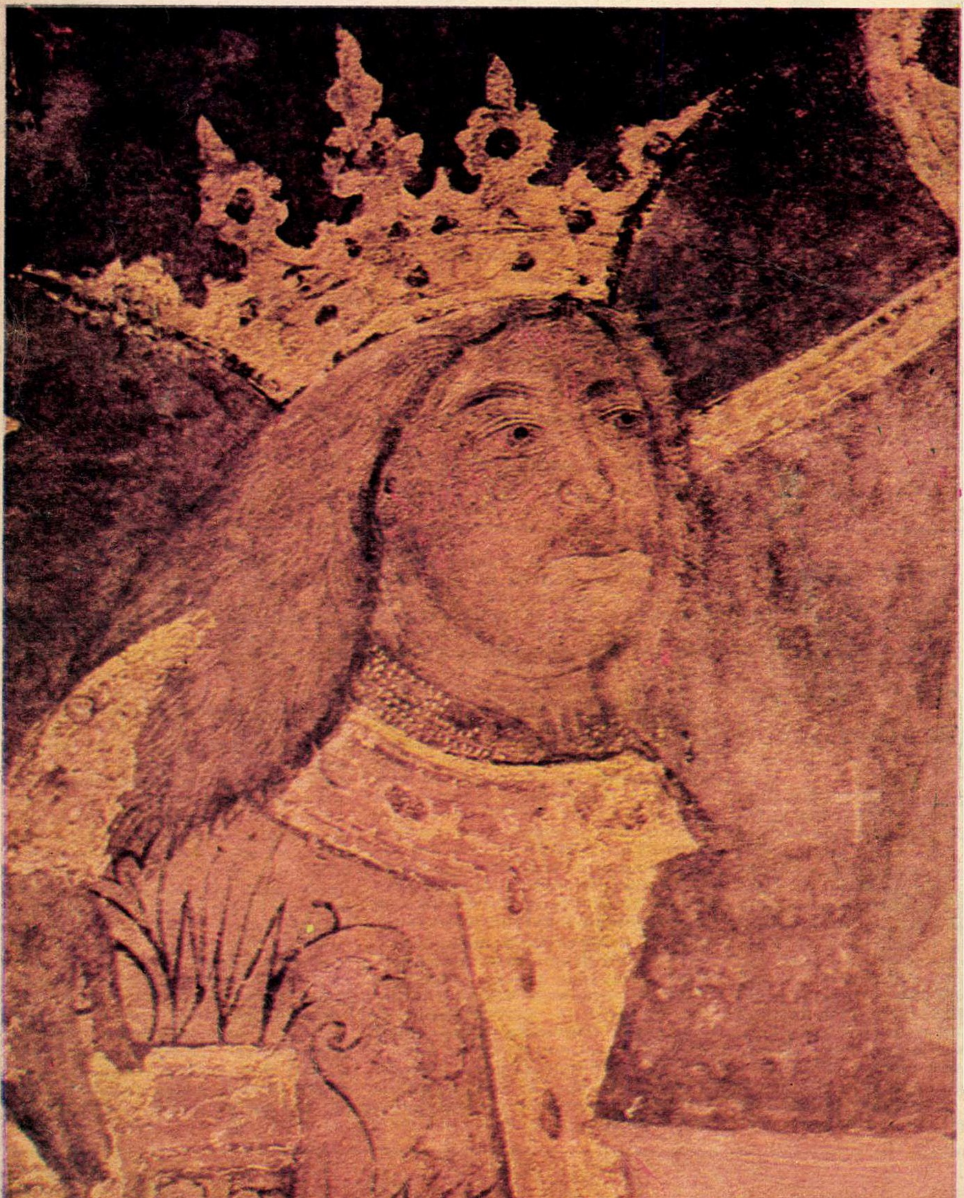

Din respectul lui pentru istorie, pentru adevăr, pentru frumos a izvorît și gîndul lui Ion Neculce de a scrie cele 42 de povestiri, intitulate «O samă de cuvinte» și pe care le-a așezat, la loc de cinste, în fruntea cronicii, ca pe tot atîtea perle ale literelor române. Aici, în aceste scurte povestiri îl întîlnim de mai multe ori pe Ștefan cel Mare, ba zidind Putna, luptînd la Vaslui, sfătuind cu Daniil Sihastrul. Aici îl găsim pe Neculai Milescu spătarul, pe Vasile Lupu și pe mulți alții, zugrăviți în cuvinte calde, măiestrit alese, expresive, izvoditoare de adîncă simțire și bogată dragoste pentru trecut. Unele povestiri

2

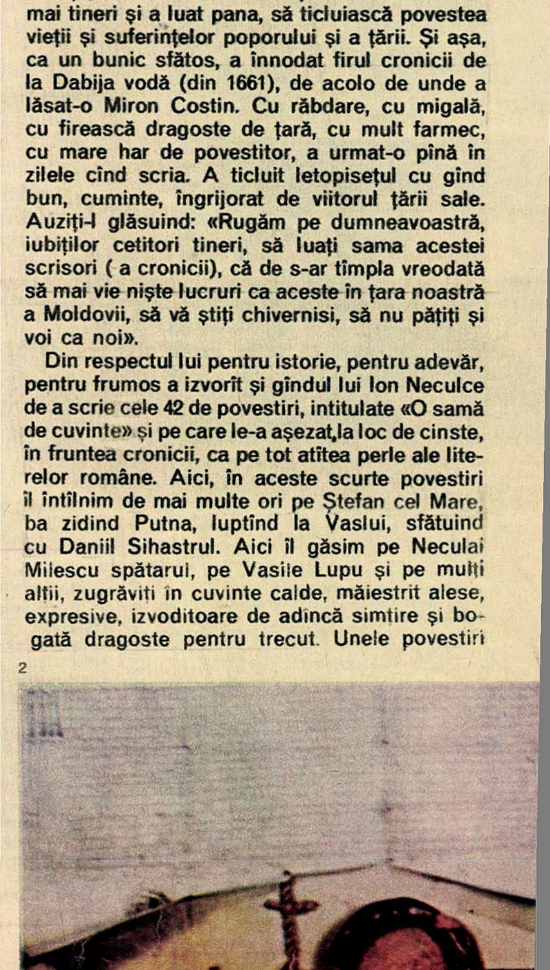

ION NECULCE

de DUMITRU ALMAȘ

MARE CRONICAR ȘI POVESTITOR ISCUSIT

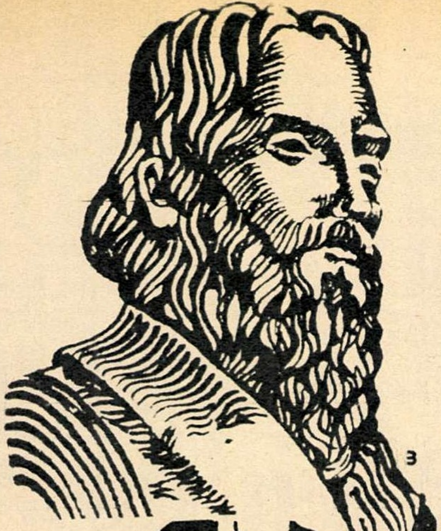
3

sînt tragice. Altele, hazlii. Toate vădesc că Neculce, cronicarul, se făurea pe sine ca un iscusit povestitor, ca un destoinic mînuitor al graiului românesc, ca un cizelator al acestui grai și ca un creator de genuri și portrete literare. Și pornea, totdeauna, de la adevărul istoric îmbrăcat în vorbirea vie, orală, folosită de popor în viața de toate zilele. De aici adîncul simțămînt al dragostei de patrie. De aici puterea de a portretiza eroii povestirilor. Povestește de pildă că, într-un moment greu pentru Duca Vodă, Miron Costin logofătul, l-a sfătuit să nu părăsească țara, ci să se apere împotriva potrivnicilor: «Ce putere au ei (dușmanii) să vie asupra măriei tale? Să nu dăm locul, că **pămîntul acesta este frămîntat cu sîngele moșilor și a strămoșilor noștri**».

Cronicarul scrie mereu tot ce-și amintește și tot ce păstrează în inima-i de cărturar și de patriot. Ca să fie mai convingător, mai pilduitor, mai frumos își presară paginile cu înțelepte zicale, auzite în popor: «lacrimile săracilor nici soarele, nici vîntul nu le poate usca», ori cînd povestește despre doi boieri care «se potriveau într-o fire, tot atît de nevrednică», un proverb plin de tîlc adaugă: «calul rîios găsește copaciul scorțos».

Neîntrecut rămîne Neculce cronicarul în zugrăvirea unor portrete de domni sau boieri. Au devenit adevărate modele portretul lui Duca Vodă, al lui Dosoftei, al lui Dumitrașcu Vodă Cantacuzino, al țarului Petru I.

Iată de ce cronica lui n-a îmbătrînit, în pofida veacurilor care au trecut.

Iată de ce scriitorii mari, ca Ion Creangă, Mihai Eminescu sau Mihail Sadoveanu, au ținut cronica lui Neculce ca pe-o adevărată carte de căpătîi.

Luminarea s-a stins, de mult; de două veacuri și un sfert.

Sfeșnicul a ruginit. Pana s-a topit în vijeliile anilor. Ci cronica lui Neculce a rămas ca o comoară de informație, de gînd, și de frumuseți nepieritoare. Și va rămîne totdeauna.

MICRODOCUMENTAR

- De la 1661 — domnia lui Eustratie Dabija — anul în care se încheie cronica lui Miron Costin, Ion Neculce își propune să aducă istoria Moldovei pînă în zilele sale. El vrea să pună la îndemîna contemporanilor săi un letopiseț întreg al țării, o lucrare care fără să nege aportul înaintașilor săi să fie cunoscută sub numele de «Izvodul lui Neculce».
- Originalul cronicii lui Neculce s-a pierdut, dar prima copie a acesteia, cunoscutul manuscris înregistrat la Biblioteca Academiei cu nr. 253 conține numeroase completări și modificări făcute de mîna lui Neculce.
- «Letopisețul Țării Moldovei» a fost editat în 1845 de către Mihail Kogălniceanu și de la acea dată s-a impus cititorilor săi, devenind un izvor de inspirație pentru mulți dintre scriitorii noștri.
- Culegerea «o samă de cuvinte» cuprinde 42 de legende prin care relatează fapte și întîmplări, știri istorice, anecdote, legende, se întinde pe un interval istoric de aproape 200 de ani, în vreme ce cronica în sine cuprinde o perioadă istorică de 82 de ani.
- «Bătălia de la Stănilești (1711) este considerată ca fiind cea mai amplă narațiune de luptă din cronicile noastre» (George Ivașcu).
- Ion Neculce a murit în 1745 la Prigoreni, sat unde se născuse. În 1934 s-au descoperit în vecinătatea urmelor fostului conac al Neculceștilor, pe locul unde fusese odinioară biserica, osemintele marelui cronicar. La mîna dreaptă a fost găsit un inel de aur masiv, cu o pecete octagonală, pe care era gravată o cruce și cîteva litere chirilice. Semnificația lor n-a putut fi identificată și în 1940 inelul, împreună cu alte obiecte aflate în mormîntul cronicarului, s-au pierdut în vălmășagul războiului. Satul Prigoreni poartă azi numele lui Ion Neculce.
- Documentul de față care datează din 26 februarie 1491, a fost dat de Ștefan cel Mare pentru a pecetlui lui Purice Spătar, fraților și nepoților săi dreptul de a stăpîni două sate. Vă reamintiți că Ion Neculce, în legendele din «O samă de cuvinte», povestește despre aprodul Purice. 2

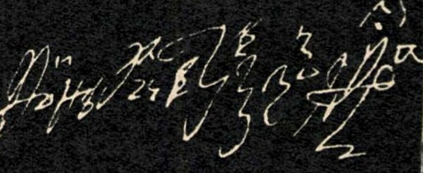
4

Chipul lui Ștefan cel Mare așa cum se vede pe o frescă de la mănăstirea Voroneț (1). Portretul lui Ion Neculce realizat după o sculptură de Corneliu Grecu (3). Semnătura lui Ion Neculce, aflată pe un act (4).

Acasă la ROBIN HOOD

de **IOAN MIHUȚ**

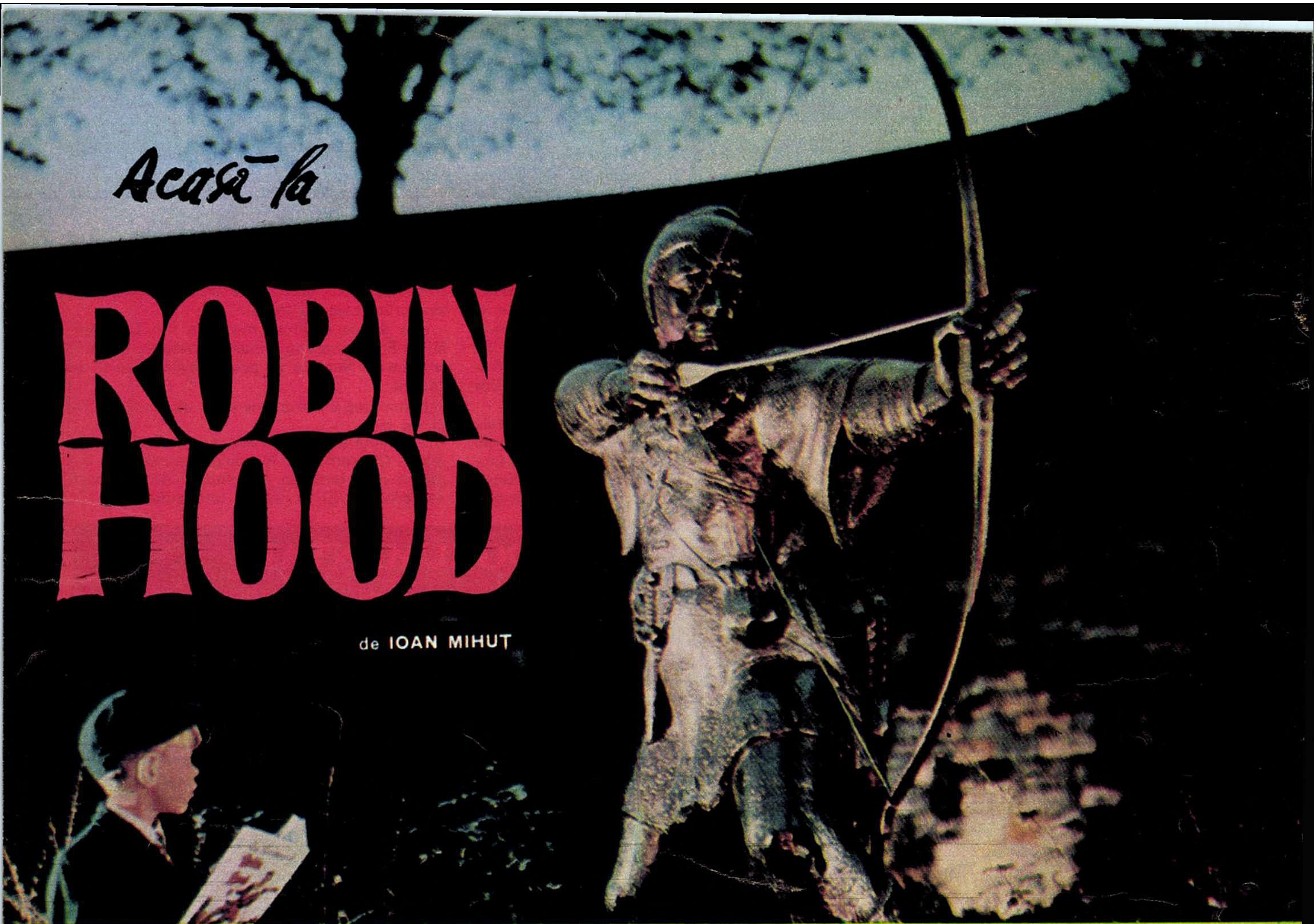

Nottingham, unul din cele mai mari orașe ale Regatului Unit, socotit ca «rege al Angliei de mijloc» (Middle England), este foarte vechi, fiind menționat în documente din anii 868, cînd se afla sub ocupație daneză. El însă exista în secolul al VI-lea, ca un sat anglo-saxon. Încă în a doua jumătate a secolului I, înaintea erei noastre, pe dealul actualului castel, exista un fort roman. Pe același loc a fost construit castelul, de către William Cuceritorul, în 1068, devenit fortăreață normandă, în jurul căruia s-a dezvoltat apoi orașul, de-a lungul secolelor.

Orașul este mare și frumos. Dar dincolo de firmele și vitrinele sale luminoase, de casele încăpătoare — din centru — se află cartierele mohorîte, în tonuri roșietice — întunecate, asemenea unor depozite, în care locuiesc muncitorii, negrii și indienii, veniți aici pentru a-și cîștiga existența... Pe fundalul unui timp mai mult noros, cu cer plumburiu, cu precipitații și vînt, orașul cu aceste cartiere sumbre pare trist și apăsător. Îl animă, însă, căldura și ospitalitatea oamenilor, optimismul și sufletul lor deschis, amintirile unui trecut peste care domină umbra plină de glorie a legendarului Robin Hood, simbol al revoltei populare împotriva nedreptății și asupririi.

Înainte de a intra în oraș, te întîmpină priveliștea mirifică a unor lanuri întinse de trandafiri, anume cultivate parcă pentru a sfida capriciile vremii atît de zgîrcite în soare. Încă de pe la mijlocul secolului trecut, un anume Hole, decan de Rochester, vicarul Caunton-ului, de lîngă Nottingham, fondase aici Societatea Națională a Rozelor. Este o veche tradiție cultivarea trandafirilor în împrejurimile orașului, remarcîndu-se întinderile de la Toton Lane — Stapleford, Woodborough etc. Din iulie pînă în octombrie, trandafiri de diferite culori și specii, cultivați pe mari suprafețe, răsfață privirile trecătorilor. Este ceea ce atrage în aceste locuri mulțimea localnicilor și a turiștilor.

Nottingham-ul este renumit în întreaga țară, prin tradiționalul «tîrg de gîște», ale cărui origini se pierd în negura a peste zece secole. În fiecare an, în prima joi a lunii octombrie, lordul primar deschide tîrgul, după care urmează ceremonii tradiționale; trei zile în șir, pînă la miezul nopții, au loc în inima pădurii, de la marginea orașului, distracții la care participă numeroși vizitatori. La început se vindeau aici gîște, în număr mare, aduse de

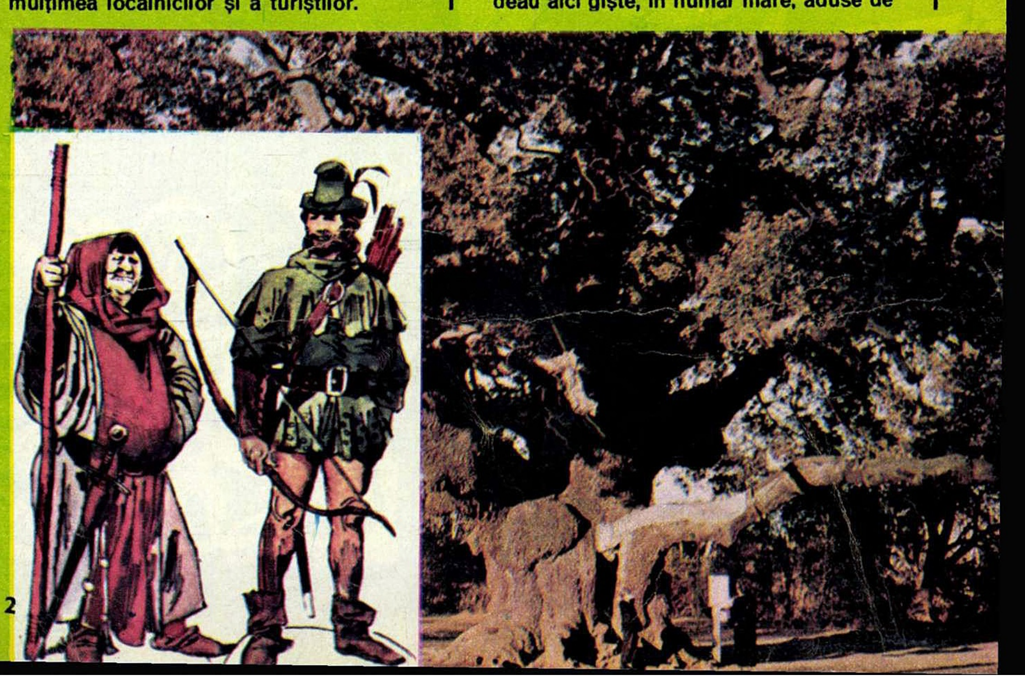

la distanţe apreciabile, pe jos — din Lincolnshire şi Norfolk. Pentru a rezista drumului lung — se spune — gîştele erau... «potcovite» (cu un fel de amestec de gudron şi nisip).

Pădurea «Sherwood», locul de refugiu al lui Robin Hood şi al haiducilor săi, a devenit un simbol al luptei împotriva asupririi şi nedreptăţii. Pădurea Sherwood se întindea odinioară pe o suprafaţă de 200 mile pătrate spre nordul Nottinghamului, pînă la Worksop, cuprinzînd Mansfield-ul. Era o pădure regală, în perioada regelui John şi a Plantageneţilor. Numele acestei păduri este însă legat îndeosebi de acela al lui Robin Hood care — în fruntea unei cete de oameni veseli, ca romanticul Little John (Micul Ion), Will Skarlet şi Friar Tuck — îşi aşază aici «statul său major». Se spune că Robin Hood era un arcaş vestit, care lupta împotriva clericilor trufaşi, nobililor bogaţi şi cavalerilor, de la care lua banii şi îi dăruia celor nevoiaşi, dînd de lucru şerifului districtual.

The «Major Oak» — Marele stejar, de lîngă Edwinstowe, care se păstrează ca un adevărat monument al naturii, din partea locului — se spune că i-a folosit de adăpost lui Robin Hood şi oştenilor săi.

Lîngă castelul din oraş există o statuie a legendarului erou, din 1952, înconjurat de grupuri statuare şi plăci înfăţişîndu-i pe adepţii lui şi faptele lor. La Primăria oraşului Nottingham o pictură mare evocă figura lui Robin Hood şi a ortacilor lui, iar clopotul ceasului din turn este poreclit Little John. Numele lui Robin Hood, mîndria localnicilor, este prezent peste tot: statui îl înfăţişează în diferite situaţii, dintre care cea cu arcul întins a devenit clasica reprezentare a eroului cîntat în numeroase balade, începînd din secolul al XIV-lea (deşi existenţa lui este atestată mai de demult, încă din secolul al XII-lea). Turnurile vechiului castel, rămăşiţe ale acelor timpuri, se află pe dealul dinspre partea de sud-est a oraşului, legat de numele aceluiaşi Robin Hood, care deschid intrarea în castelul reconstruit în secolul trecut, după ce fusese ars în timpul răscoalei de la 10 octombrie 1831. Acum el găzduieşte un muzeu de pictură şi istorie.

Istoria acestui oraş este foarte bogată. Aflăm că în 1883 s-a deschis la Nottingham prima bibliotecă publică pentru copii. Într-un parc frumos, cu lac şi arbori seculari, se află clădirea Newstead Abbey, unde se păstrează manuscrise şi vestigii amintind de viaţa marelui poet al libertăţii — lordul Byron — care a locuit aici în anii 1798—1799. Un alt scriitor englez, D.H. Lawrence, mai aproape de zilele noastre, s-a născut pe aceste meleaguri. Fundalul unor scrieri ale sale îl constituie districtul minier al Nottinghamului — unde el şi-a petrecut copilăria — înfăţişat ca un loc de o «sluţenie cu totul fără suflet»...

Oraşul este un important centru universitar, cu facultăţi în diferite domenii. În mijlocul unui parc, pe o ridicătură, se înalţă impunătoarea clădire în stil elizabethan a Muzeului de istorie naturală, «Wollaton Hall», construită între anii 1580—1588. Muzeul are secţii de botanică, geologie, arheologie şi paleontologie.. Aici se află una din cele mai bogate colecţii de fluturi din lume (exotici şi europeni, totalizînd peste 26 000 de specii) ca şi de coleoptere.

Industria de dantele, cea mai veche din lume, se leagă de asemenea, de numele acestui străvechi oraş.

Cel mai vechi han din ţară se află tot aici — «Trip to Jerusalem»— vizitat de cruciaţi în drumul spre «locurile sfinte».

Dar ceea ce te farmecă cel mai mult la Nottingham este firea oamenilor. Oamenii cu căldura şi ospitalitatea lor, cu sufletul lor deschis, în amintirea cărora eroul legendar, Robin Hood, a rămas mereu tînăr, neasemuit cavaler al dreptăţii, luptător neînduplecat împotriva asupririi.

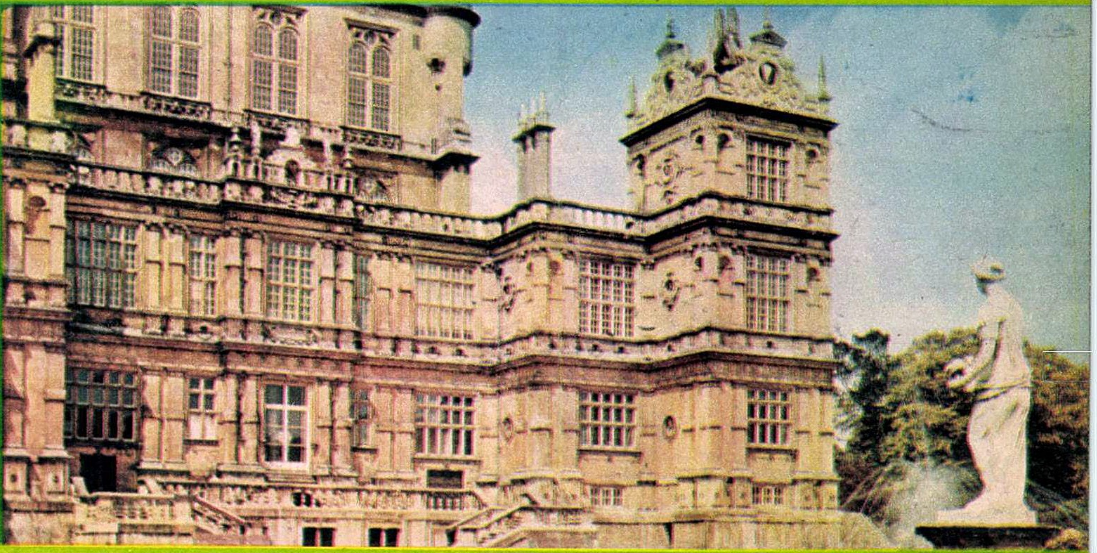
4

1. Una dintre numeroasele întruchipări statuare ale eroului. 2. Doi dintre tovarăşii săi de luptă — Friar Tuck şi «Micul» John. 3. Marele stejar din pădurea Shervood. 4. Wollaton Hall — Muzeul de istorie naturală. 5. Din impunătoarea clădire a Parlamentului londonez, faimosul «Big-Ben» acompaniază cu sunete grave o legendă nemuritoare. 6. Newstead Abbey — casa în care a locuit Byron.

EXCURSIE PE GLOB
5

6

pagina fetelor

JURNALUL OLGUȚEI

În timpul celor două săptămîni care au trecut de la apariția paginii noastre, a fetelor, am primit o mulțime de scrisori care pun numeroase probleme și întrebări. Dați-mi voie, deci, să trec peste obișnuita introducere, să intru direct în subiect și să scriu pentru:

Florica Ivan – Jimbolia — Olguțo, azi mi s-a întîmplat ceva neașteptat. Să vezi, cînd m-am întors din recreație am găsit în bancă un bilețel, un bilețel cu un trandafir. Înăuntru erau cîteva versuri care semănau cu cele din poezia «pe lîngă plopii fără soț» (noi avem plopi acasă...) M-am uitat bine. Nu era nici o semnătură. Cu toate acestea, după scris și după altele cam știu de la cine este. Mă simt cam stînjenită acum. Nici nu știu ce să fac. Să arăt că am citit versurile sau să fiu ca și cînd nu s-ar fi întîmplat nimic?

Știu și eu Florica? Drept să-ți spun m-ai pus în încurcătură. Oricum, cred că nu trebuie să te simți stînjenită. N-ai de ce.

Violeta Pascu – Sărmaș, Mureș. Aș vrea să-mi pregătesc de pe acum, podoabe pentru pomul de iarnă. Poți să-mi dai cîteva modele?

Acum, nu le am, dar pentru una din paginile următoare îți voi pregăti o surpriză: nenumărate modele din ghindă și castane. Pînă atunci, Violeta și voi, celelalte cititoare, care v-ați exprimat aceeași dorință, strîngeți ghindă și castane.

Pentru Elisabeta Stan – Tg. Ocna, Ana Nicolae – Craiova, Margareta Popa – Călan și Ana Brătan din Slobozia-Giurgiu, *am pregătit răspunsuri la rubrica noastră de sfaturi practice.*

Olguța

PRACTICE

● *Din cauza folosirii zilnice, fusta uniformei prinde adesea un luciu neplăcut. Pentru a-l înlătura, așezăm partea lustruită pe un șervet gros, apoi, periem materialul cu o soluție de amoniac cu apă. Șervetul va absorbi murdăria, iar uniforma va rămîne curată.*

● Lentilele ochelarilor se curăță foarte bine cu hîrtie sugativă peste care am turnat cîteva picături de alcool. Ștergem apoi cu o bucățică de material care nu lasă scame.

● *O pată de cerneală de pe bluză, de pe fața de masă sau de pe altă țesătură de bumbac o facem să dispară punînd-o pentru cîteva minute în lapte și apoi, după ce am stors-o, în zeamă de lămîie. Dacă pata nu a ieșit de la prima încercare, repetăm operațiunea, după care clătim locul cu apă curată.*

● Petele de cafea cu lapte sau cacao se scot ușor cu apă călduță în care s-a pus amoniac (o linguriță la un pahar cu apă) și cu săpun. Locul unde a fost pata se clătește bine.

CÎȘTIGĂTOAREA MARELUI PREMIU

Mariana Moise, clasa a VII-a, Adjud a cîștigat marele premiu, un magnetofon, la concursul «CE ȘTIȚI DESPRE PICTURĂ?» organizat de «CUTEZĂTORII». Ea a participat la toate trei seriile concursului, dînd răspunsuri foarte bune.

Bravo, Mariana, te felicităm și-ți dorim audiție plăcută!

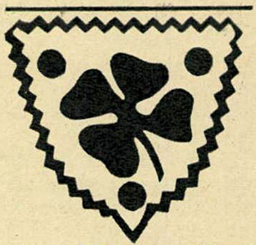

Un model de emblemă care se aplică pe mîneca sau pe epoleții unei bluze, la o jachetă sau canadiană. Se confecționează ușor din bucățele de fetru colorat sau mănuși vechi, cu aplicații de șnur alb (costă foarte ieftin, 1,30 lei metru).

O PRĂJITURĂ ÎN... CINCI MINUTE

20 biscuiți, 1 pahar cu lapte îndulcit, 1 pahar cu nuci măcinate, 1 lingură de cacao, rom și vanilie.

Se înmoaie biscuiții cu un pahar de lapte îndulcit. Se adaugă nucile măcinate, cacao, rom și vanilie după gust. Se fac perișoare de mărimea unor nuci, se dau prin praf de cacao și se așază în coșulețe mici de hîrtie. Puteți folosi coșulețele de la bomboanele de ciocolată.

CITEVA CLIPE CU DANIELA ANENKOV

Daniela Anenkov era de vîrsta voastră cînd a început să prezinte emisiunile destinate copiilor. Împreună cu Așchiuță, ea ne-a oferit multe ceasuri plăcute în fața micului ecran. Daniela este acum actriță la Teatrul «Ion Creangă» din București. Fiindcă n-o despart prea mulți ani de cînd mai purta cravata roșie, am rugat-o să facă pentru această pagină cîteva recomandări în legătură cu ținuta fetelor, cu vestmintația lor.

După ce criterii îți alegi îmbrăcămintea, Daniela?

— Nu-mi fac niciodată o rochie pentru că are și cutare sau pentru că-i modern. Caut să găsesc ceva să mi se potrivească în primul rînd mie și numai mie, să se armonizeze cu chipul, cu statura, cu părul, cu felul meu de a fi, să aducă un plus personalității mele. Nu-mi plac hainele largi care atîrnă lălîi, ci, dimpotrivă, le prefer pe cele care se mulează frumos, sînt totdeauna curate și călcate. Țin mult la impresia de curățenie, de îngrijit, care trebuie s-o aibă o fată. Asta dă totdeauna un aer de veselie care se potrivește cu tinerețea.

Crezi că uniforma se potrivește ca ținută la teatru sau la un concert?

— Eu mi-am iubit foarte mult uniforma și la emisiunile de televiziune am apărut tot timpul îmbrăcată în haina școlară. Cred însă că în ceasurile libere, după-amiaza, seara la teatru, fetele preferă o rochie cochetă. Dar, există un... dar. Decît să îmbraci o rochie împopoțonată, un pantalon sau o fustă sport, la o ocazie este mai potrivită ținuta în uniformă. Eu, personal, am purtat-o de multe ori în împrejurări festive și m-am simțit bine, iar impresia care am făcut-o, sînt sigură, a fost bună.

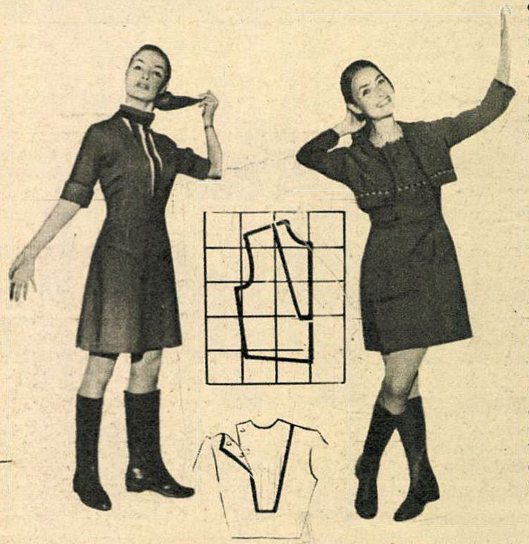

Recomandă cititoarelor noastre două din rochiile tale preferate.

— Un sarafan de culoare gri închis (l-am prefăcut dintr-o rochie mai veche) la care îmi place tăietura. Pentru că are mîneci, în loc de bluză, port plastron prins în butoni. Am trei plastroane tricotate: unul cu dungi albastre, roșii și albe, un plastron verde și unul roșu aprins. Cu ajutorul lor par mereu altfel îmbrăcată.

O rochie simplă din plușcord bordo (plușcord cu linii subțiri) care se poate îmbrăca la teatru sau la o reuniune între colege. La rochia aceasta, îmi place pasmanteria care o împodobește și fiindcă se poate purta în două variante: cu o jachetică scurtă din același material, și fără.

Licuriciul

de TITUS VIJEU

El nu era Steaua Polară, deși visa în secret, să ajungă așa ceva; era doar o crustă luminînd calea drumeților obosiți. Oamenii nu-l băgau în seamă decît noaptea, o nerecunoștință de milenii îi făcea pe semenii neamului său să treacă neobservați peste zi cînd căutau și ei odihnă prin scorburi ori de-a dreptul pe cîmp, printre spice blonde, legînd pîinea în rodul îndelung așteptat dinainte de a se așterne vitregia albă a iernii. Atunci era foarte trist pentru licurici, deoarece gerul le spăla lumina verde din spate, și fără ea viața le părea fără rost. Dar apoi venea primăvara, larma copiilor îi reînvia și ei porneau încolonați ori singuri peste cîmpuri, prin iarba potecilor arsă de pașii drumeților. Noaptea, felinarele lor luminau puternic, părînd case minuscule cu ferestre fosforescente, iar dimineața se retrăgeau spre pacea scorburilor și a spicelor de grîu.

El știa toate acestea despre semenii săi. Se întorcea acum după o noapte în care veghease somnul oamenilor, se oprise din zbor pe pămînt, făcînd pași mici de dansatoare japoneză. Era obosit, simțea în spatele lui pașii grăbiți, din ce în ce mai grăbiți, unu, doi, trei, dar el nu mai putea să se dea în lături, privi înapoi și văzu doi copii alergînd. Bucuria lui era mare, vedea ființele acelea mici (și totuși, pentru el atît de mari, de puternice) și se simți liniștit, dar deodată se simți strivit, dat în lături, căzu într-un somn dureros. Înțelesese totuși că fusese lovit în fugă, sub pasul unui copil, nu-i purta pică pentru aceasta poate că nici nu-l văzuse. Somnul acela dureros îl cuprinse apoi în întregime. Cînd se trezi, soarele era la amiază; simțea o durere surdă în partea dreaptă și înțelese că o elitră îi fusese zdrobită. Mai înțelese că se afla în palmele unui copil care îl îngrijea, poate că era cel care alerga în spatele celui dintîi, poate era un altul. Îi veni să spună ca în titlul unei cărți de care auzise vorbindu-se: «toți copiii sînt buni, toți copiii sînt răi», dar tăcu, deoarece își dădu seama că nu va mai putea fi niciodată Steaua Polară.

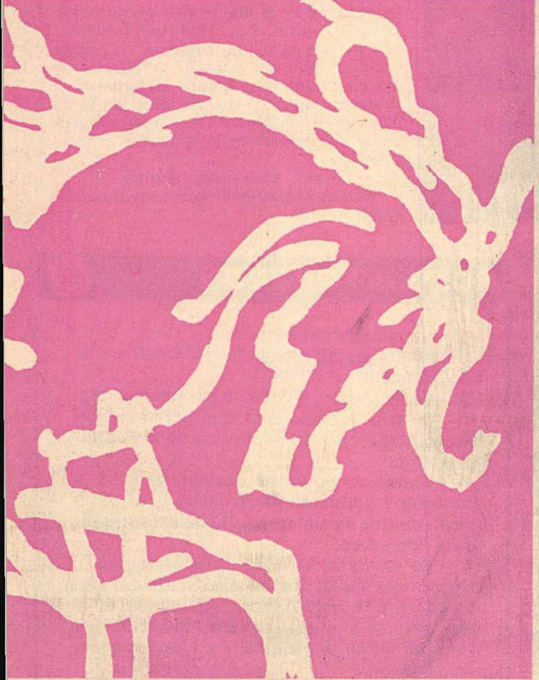

Primele anotimpuri

de VASILE BĂRAN

Nunta avea loc de sîmbătă pînă luni și se povestea că bărbatul furase mireasa pe cînd stătea în tindă, vineri, la miezul nopții, pe piatră afumată, privindu-se-n oglinda flăcării din tavan.

«— Eu nu voi mai fi nicicînd așa!»

«— Ba, ai să fii, ba ai să fii! — țipau, mincinoase, viorile — cînd va face plopul mere și răchita micșunele».

A treia zi, seara, eu îmi luam ochii și îi urcam pe garduri s-o văd plecînd.

«— Ba, ai să fii, ba, ai să fii!» se lingușeau arcușurile din păr de cal alb. Și eu stăteam pe garduri pînă cînd apărea carul și tata mă chema să descărcăm rogozul cosit și-adus acum acasă.

Și, deodată, totul îngheța.

Nici acum nu-mi pot explica în ce chip se petreceau lucrurile, îmi amintesc numai că, din jocul acela, pămîntul se răsucise-n var, făcîndu-se alb, și s-a-nvelit cu viscol și nimeni nu mai știa unde e soarele în jurul căruia ar fi trebuit să ne rotim. Se lăsase un fel de întuneric alb din a cărui pricină cu greu ai fi putut deosebi dealul de vale sau pădurea de cîmpie. Fîntîna nu mai semăna cu fîntîna, iar cireșul părea un urs ridicat în două labe, și mama, înfricoșată, m-a închis în casă.

Și în toate zilele care au urmat am stat lipit cu nasul de fereastră să văd mai bine ce se întîmplă afară. Totul era neclintit, nici cîinelui nu-i venea să-și scoată botul dincolo de coteț, omul de zăpadă se cățărase în aer pe o frînghie fără cap și fără coadă și rămăsese acolo înghețat. Dar eu am suflat pe geam și ziua de-afară a început să tremure.

Pămîntul se încălzea cu aburii din mine.

Altfel n-ar fi răsărit, în primăvară iarba.

Și n-a trecut mult și roata de soare s-a urcat iarăși în văzduh, împinsă de umerii pămîntului albastru.

Țin minte numai soarele cu spițe lungi din suliți, rostogolit în sus de umeri albaștri, și eu plecam, trezit de rouă, în rogozul verde dintre sălcii, cu caii, să-l mănînce, dar îi lăsam să secere cu limba lor dințată și-n iarba de alături, fiindcă atunci tot scopul meu era să-i văd cu părul strălucind pe burțile sătule și să-l aud pe tata: «Bravo, ai nota zece!»

În drumul spre casă, treceam printr-o poiană unde era fîntîna cu jgheab de adăpat și-i îndemnam din urmă cu biciușca. Scoteam șase găleți făcînd din jgheab pîrîu și m-așezam pe mal, și-n clipele acelea avea loc întîmplarea care mă fascina: stingîndu-și setea, caii păreau să mediteze!

«Ce larmă de imagini o fi sub fruntea lor? mă întrebam uitîndu-mă în ochii mari, adînci, Ce cred ei despre apă? Dar despre rîndunici? Știu ei ce e copacul?»

Îmi dădeam însă seama că n-aveam cum să aflu ceva din gura lor și îi duceam acasă și rămîneam cu mine. Și-astfel venea amiaza, cînd trebuia să plec din nou cu ei la iarbă.

Și astfel trecea și vara.

Pe urmă se lăsa peste pădure toamna, adică o scuturare generală, și vîntul, găsind stîlpul cerului, îl zgîlțîia atît de tare încît, de pretutindeni, cădeau frunze, și vița de vie se trăgea înapoi, dar nu mai înainte ca vinul să țîșnească, gîlgîind, spre gîturile întinse ale lumii care se pregătea de nuntă.

EXPEDIȚIILE „CUTEZĂTORII"
ECHIPAJUL „CHINDIA"

ORA H

Corturile sînt bine împachetate. Secundul inspectează restul echipamentului: păturile, sacii de dormit...

— Felinarele, unde sînt felinarele?

Gospodarul expediției, răspunde prompt:

— N-ai grijă. Sînt lîngă sacii de drum...

— Ai strîns toate uneltele?

— Toate, în ordine!

Ultimele verificări și expediția e gata să plece la drum. Ne aflăm în dimineața zilei de 27 iulie 1970. Echipajul «Chindia», al Casei pionierilor din Tîrgoviște, format din 10 elevi, pornește într-o călătorie în munți, acțiune ce se înscrie în cadrul «Expedițiilor Cutezătorii» organizate în acest an. Echipajul — un colectiv unit, călit în numeroase acțiuni ale cercului de turism al Casei pionierilor, este alcătuit din fruntași la învățătură și încercați sportivi. Căpitanul echipajului, **Tzitzeclis Gheorghe,** are ca secund pe **Mihai Camelia** și este întovărășit de **Balcaș Maria,** topograf și geolog, **Andreescu Adriana,** zoolog, **Iordănescu Cristian,** istoric, **Crăciun Sorin,** botanist, **Mărtoiu Cristina,** sanitar. **Tănase Silvian** (media 9,56) se va ocupa de problemele administrative, iar **Georgetei Mihai** îi revine rolul de a guverna voia bună a expediționarilor (este bucătar-șef!)

STATUL MAJOR AL EXPEDIȚIEI

Întrucît planurile de cercetare a munților Bucegi și Leaota cuprind o adevărată țesătură de excursii și explorări, echipajul se statornicește în preajma apei, nu departe de cabana Zănoaga. De aici au pornit să cutreiere ținutul, urcînd treptele de piatră ce duc, străjuite de gențiane și flori multicolore, spre Peștera Ialomicioarei. Au explorat platoul Bucegilor, reținînd în amintire, dar și pe peliculă, minunile de piatră ce le-a sculptat natura pe culmi. Și tot de aici au explorat universul mineral al Peșterii Miresei, sălile bolților din Peștera Ialomicioarei și au admirat frumusetea sălbatică a Cheilor Zănoagei și Mioriței. O lume pentru ei, pînă mai ieri, necunoscută, ce li s-a deschis azi prietenoasă, chemătoare.

Căpitanul, sensibil la frumusețea muntelui, este în același timp un excelent statistician: el înscrie în oglinda expediției lungimea itinerarului explorat: 532 km.

CU OCHII-N PATRU

Urcînd pieptiș spre Piatra Arsă, în lumea întortocheată și zgribulită a jnepenilor, pe povîrnișurile Caraimanilor ori pe culmile pleșuve bîntuite de furtuni ale Omului, echipajul și-a rostuit astfel pasul încît să poată cerceta îndeaproape natura rocilor, cursul apelor, în tovărășia arborilor de diferite esențe, de la un etaj la altul al muntelui. Si s-au mirat, bucurîndu-se totodată, cît de sus pot urca plantele, în pofida vîntului ostil și a soarelui arzător de pe culmi. Gențiane, bujorii de munte și o seamă de alte reprezentante ale lumii florale din cuprinsul Leaotei și a Bucegilor și-au găsit loc în ierbarele expediției.

— Ce zici, să îl luăm, Maria?

Balcaș Maria, geologul expediției, încuviințează:

NICUȚĂ TĂNASE

Casata de la miezul nopții

ROMAN FOILETON

3 Incredibila dispariție a lui Marian

ROMAN FOILETON 11

L-am rugat pe Marian și pe ceilalți doi musafiri să mă scuze pentru cîteva secunde și am trecut în camera cealaltă de unde am dat un telefon la Uniunea scriitorilor. Pentru seara aia eram convocat la o ședință. I-am rugat să mă învoiască întrucît am în vizită de lucru pe niște eroi de roman.

În momentul cînd puneam receptorul în furcă a venit Iliuță la mine și mi-a spus în șoaptă:

— Cine e Marian ăsta? Ce e cu acele 39 575 lei?

— O să aflăm noi.

— Să știți că mie nu-mi place tipu' ăsta.

— De ce?

— A vrut să tragă cu urechea la discuția dumneavoastră de la telefon.

— Ce vorbești!...

— Pe cuvîntul meu. S-a uitat și pe gaura cheii, dar l-am pus la respect... Să stiti că mie nu-mi inspiră prea multă încredere. Un copil de vîrsta lui să umble cu atîția bani la el.

— Iliuță numai tu ești vinovat de toată povestea asta... În sfîrșit, hai să mergem dincolo. Nu e frumos să lăsăm musafirii singuri.

Am revenit în camera unde Marian și Sorin stăteau ca două momîi. De fapt eu eram vinovat că nu făcusem prezentările, așa cum se cuvine. Pentru că în casă la mine se găsește întotdeauna o masă rotundă, i-am invitat pe toți trei în jurul ei și l-am rugat pe Marian să ia de la început povestea celor 25 de lei furați de la bunica lui.

Spre marea mea surprindere am observat că lui Marian îi dau lacrimile.

— Ce e cu tine,Mariane?

— Eu am venit la dumneavoastră din disperare de cauză... Am venit să îmi dați o mînă de ajutor, să mă salvați din încurcătura asta în care am intrat fără să vreau și dumneavoastră...

— Eu ce?

— Cu cine ați vorbit la telefon?

— Ce legătură are telefonul cu cazul nostru?

ROMAN FOILETON 12

— Ați chemat miliția?

Pentru ce să chem miliția? Dacă e nevoie, o chem.

— Nu. Nu vreau, Dacă află părinții mei că...

— Tu n-ai încredere în cuvîntul meu? Îți dau cuvîntul meu de onoare că nu am vorbit cu miliția.

— Vreau ca povestea acestor bani să o cunoașteți numai dumneavoastră... Vă spun încă o dată că nu sînt furați... În băieții ăștia doi aveți încredere?

— Pe discreția lui Iliuță se poate conta. Îl cunosc de multă vreme. De Sorin ce a-și putea să-ți spun? Astăzi l-am cunoscut și eu... Aflu că și el are un necaz ca și tine și a venit să mi se destăinuie. I-a furat cineva o bicicletă...

Stingherit, Sorin se ridică de pe scaun și îmi dădu de înțeles că vrea să se retragă. N-am insistat să rămînă. Cu toate că o gazdă trebuie să facă lucrul ăsta, mai ales cu un musafir ca Sorin care chiar de la prima vedere mi-a făcut o impresie foarte frumoasă. L-am rugat în schimb să-mi dea numărul lui de telefon și i-am promis că în momentul cînd voi fi mai liber am să-l invit la mine să-mi spună ce are pe suflet.

Marian s-a mai liniștit puțin. Așa că l-am întrebat:

— Așadar, ai venit de la cofetărie unde ai mîncat o înghețată. Ai văzut zarvă la poartă. Și?

— Din bancnota aia de 25 de lei luată de pe poliță mai aveam în buzunar 23 de lei... O înghețată costă 2,50 lei dar am mai găsit prin buzunar o monedă de 50 de bani.

— Mă rog. Și?

— Bunica era foarte nervoasă din cauza incidentului cu vecina aia și eu n-am mai îndrăznit să-i spun că am luat cei 25 de lei de pe poliță.

— De ce n-ai îndrăznit?

— O făceam de rușine. O păruise pe vecina aia... Și pe urmă mă gîndeam că...

Urmăriți număr de număr senzaționalele peripeții prin care a trecut autorul

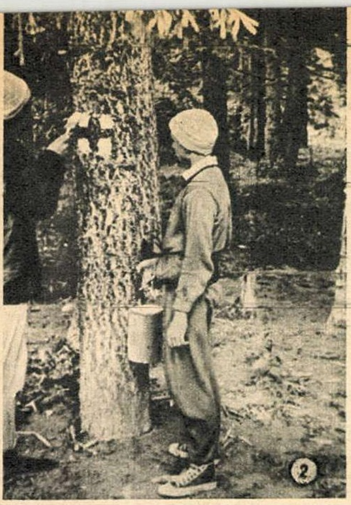

1) Șediul echipajului în apropierea cabanei Zănoaga.
2) În plină activitate de marcaj: Bolboci-Băteiu
3) Fixarea stîlpului central și a indicatoarelor turistice care arată drumurile către cabanele Bolboci, Zănoaga și Leaota.

— E un conglomerat interesant. Îl luăm!

Colecția de minerale se înavuțește mereu: șișturi argiloase, cu scînteieri metalice, calcare, roci feruginoase, cu dungi de culoare ruginie, umplu spornic rucsacurile. E o povară care dă expediționarului sentimentul exploratorilor ce cercetează un țărm necunoscut. O zonă în care, poate, cei zece pionieri de astăzi vor găsi începutul drumului de mîine.

SECRETUL BUCĂTARULUI ȘEF

Mihai Georgeta este bucătarul șef al expediției. Asta înseamnă că, în fapt, e responsabilă cu întreținerea energiei, a bunei dispoziții, a entuziasmului. Dacă notele ei la învățătură au atins cote înalte — 9,49 — pentru imaginație și spirit gospodăresc, tovarășii săi i-au dat de bunăseamă nota maximă, 10 pe toată linia: pentru ostropelul de pui, pentru sărmăluțele savuroase, pentru inspiratul fel indigen «tocăniță de mănătărci».Cît despre prăjiturile cu fragi și afine au rămas consemnate în jurnalul de bord, alături de faptele de ispravă ale expediționarilor. Dar, fără îndoială, lista de bucate n-ar fi fost atît de bogată și Georgeta n-ar fi dat de rost tuturor treburilor gospodărești, fără ajutorul băieților și celorlalte fete. Statisticile expediției consemnează cu exactitate matematică cifra kilometrilor parcurși de pionieri — 100 — pentru a aduna lemne pentru foc, pentru a culege fructele pădurii — afine, fragi, zmeură și delicioasele mănătărci.

«CUTEZĂTORII AU TRECUT PE AICI»

Membrii echipajului «Chindia» au explorat molidișurile și jnepenișurile Bucegilor, au urcat pe drumuri știute și neștiute, însemnîndu-și cu grijă itinerarul. Dar cea mai de seamă acțiune a lor — în fapt obiectivul principal al expediției — a constituit-o **marcarea unui traseu nou turistic,** ce face legătura între Bucegi și Leaota. Înarmați cu pensule și cutii de vopsele, zile de-a rîndul, pionierii, în frunte cu comandantul lor, profesorul **Vasile Gheorghiu**, au străbătut pădurea însemnînd din loc în loc, pe trunchiul copacilor, semnul — **călăuză** — o cruce roșie pe fond alb. Și-n luminișurile mai largi ori acolo unde nu aflau sprijinul copacilor, au împlîntat stîlpi metalici, indicatori, cărora le-au pregătit din timp fundație de ciment. O activitate ce a implicat nu numai o muncă stăruitoare, ci și iscusință și mult spirit practic.

Cînd veți întîlni în inima pădurii, pe poteci dificile, semnele **călăuză,** marcate de pionierii tîrgovișteni, veți înțelege îndreptățita mîndrie cu care au lăsat însemnată trecerea lor prin aceste locuri: la cabanele Bolboci și Zănoaga, cîte o tăbliță amintește că pe aici au trecut cutezătorii expediției «Chindia» lăsînd în urmă semne cu folos pentru cei ce pornesc pe cărările tainice ale munților.

AUREL LECCA

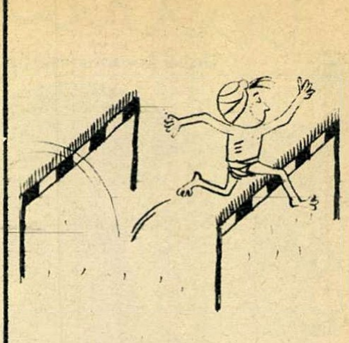

Desen: DAN VASILE DUMITRESCU

● ● ● ● ● ● ● ● ● ● ● ● ●

MIC DICȚIONAR FOTBALISTIC

M

„Măturător"

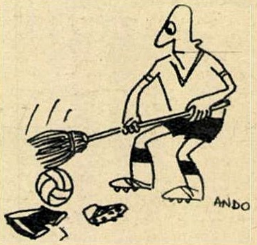

OCTAVIAN ANDRONIC

ROMAN FOILETON 13

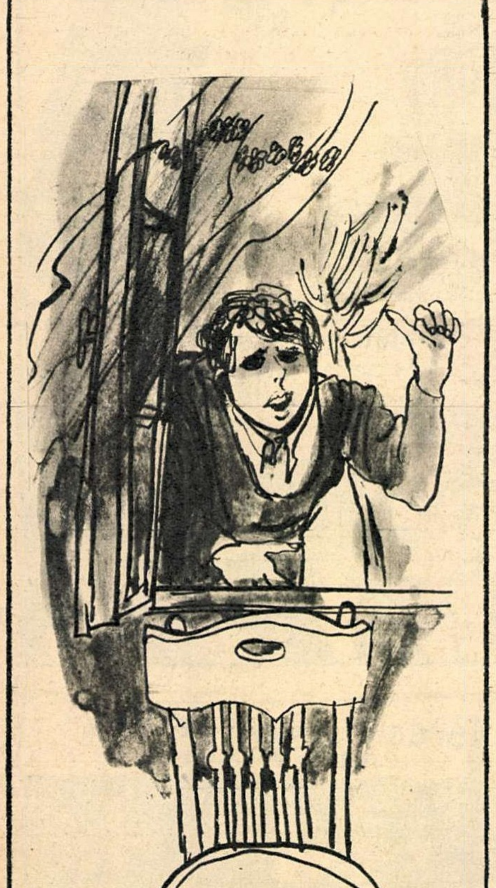

ROMAN FOILETON 14

— Ce te gîndeai?

— Luasem banii fără știrea ei... Știți, era plecată la alimentara.

— Știu.

Iliuță era așa de convins că uitase să mai și clipească. Era atît de atent, atît de concentrat... Stătea nemișcat pe scaun ca la un film de aventuri.

— Mi-era teamă ca nu cumva să creadă bunica mea că îi luasem.

— Și ce a urmat? De ce nu te-ai dus să-i duci cei 25 de lei femeii care i-a dat în locul tău?

Marian a avut o tresărire:

— Dacă îmi dădea prin cap așa ceva era grozav de bine, îmi pare rău.

— Și pe urmă?

— Am pornit din nou spre centrul comunei. Eram într-o situație groaznică. Nu știam ce să fac cu banii. Cu cei 23 de lei care îmi rămăseseră. Parcă aveam în buzunar pietre de moară nu bani. Am vrut la un moment dat să-i arunc.

— Din ce comună e bunica ta? întrebă nu știu de ce Iliuță.

— Din comuna Ciuceni.

— Ciuceni? repetă de cîteva ori Iliuță...

Exact în clipa aia ne-a întrerupt din discuție soneria de la intrare.

— Iliuță, te rog du-te tu și vezi cine e? Nu da drumul la nimeni. Spune că sînt foarte ocupat.

Cu povestea asta uitasem să și fumez. Cafeaua se răcise de tot,dar cu toate astea m-am dus să deschid fereastra. Am făcut asta pentru Iliuță. Era și el la fel ca și mine de curios și nu voiam să-și continue Marian povestea în lipsa lui. După cîteva secunde a intrat Iliuță cu un aer mai mult misterios decît mirat. Mi-a spus:

— Vă caută un tovarăș maior de miliție. Vrea să stea neapărat de vorbă cu dumneavoastră.

I-am rugat pe băieți să mă ierte și m-am dus în hol. Era tovarășul Maior Lupaș de la

ROMAN FOILETON 15

circulație. Se deranjase personal cu o invitație. Mă ruga cu insistență să particip, să fac parte din juriul unui concurs de la Palatul pionierilor în legătură cu circulația. L-am asigurat că voi răspunde cu plăcere invitației și după ce ne-am luat rămas bun am intrat în birou,unde îi lăsasem pe Iliuță și pe Marian.

Dacă în minutul acela nu stăteam bine cu inima, astăzi nu mai eram printre voi. În biroul meu nu mai era nimeni. Am cotrobăit toată casa. Nici Iliuță, nici Marian. Bancnotele în mijlocul camerei. Ba era să-mi scrîntesc și piciorul. M-am împiedicat de lădița aia. N-am fost pus în viata mea într-o astfel de situație. Lași niște oameni în cameră, îi lași puțin singuri și cînd te întorci... Nu știam ce să mai fac. Să dau telefon la miliție?... Îmi era teamă să nu care cumva să creadă că fac glume. Cum să dispară doi copii cît ai bate din palme?

Cînd inima a început să-mi bată și mai puternic am văzut două mîini pe pervazul ferestrei, apoi părul răvășit al lui Iliuță. A escaladat fereastra și gîfîind mi-a spus:

— Mi-a scăpat. Era cît pe-aci să pun mîna pe el și mi-a scăpat. S-a urcat din mers în autobuzul 106.

— Dar ce s-a întîmplat?

— În momentul cînd v-am spus că vă caută un tovarăș maior de miliție, s-a ridicat de pe scaun, a luat o bancnotă de 50 de lei și desperat a sărit pe fereastră... Era să pun mîna pe el, dar mi-a scăpat.

— De ce a fugit?

— De unde să știu eu? O fi crezut că ați chemat miliția pentru el. V-am spus eu că băiatul ăsta nu-mi inspiră încredere... Eu mă duc să aduc cîinele ăla polițist.

— A luat o bancnotă de 50 de lei?

— Da... Mă duc după cîine.

— Ai puțină răbdare... Hai mai întîi să numărăm banii...

(*Va urma*)

romanului de față, în căutarea eroilor cărții sale. Suspens, acțiune, neprevăzut!

AVENTURILE COLEGULUI MINITEHNICUS

După personajele lui C. ARNAL

Scenariu și desene Radu Marian *(marele premiu)*

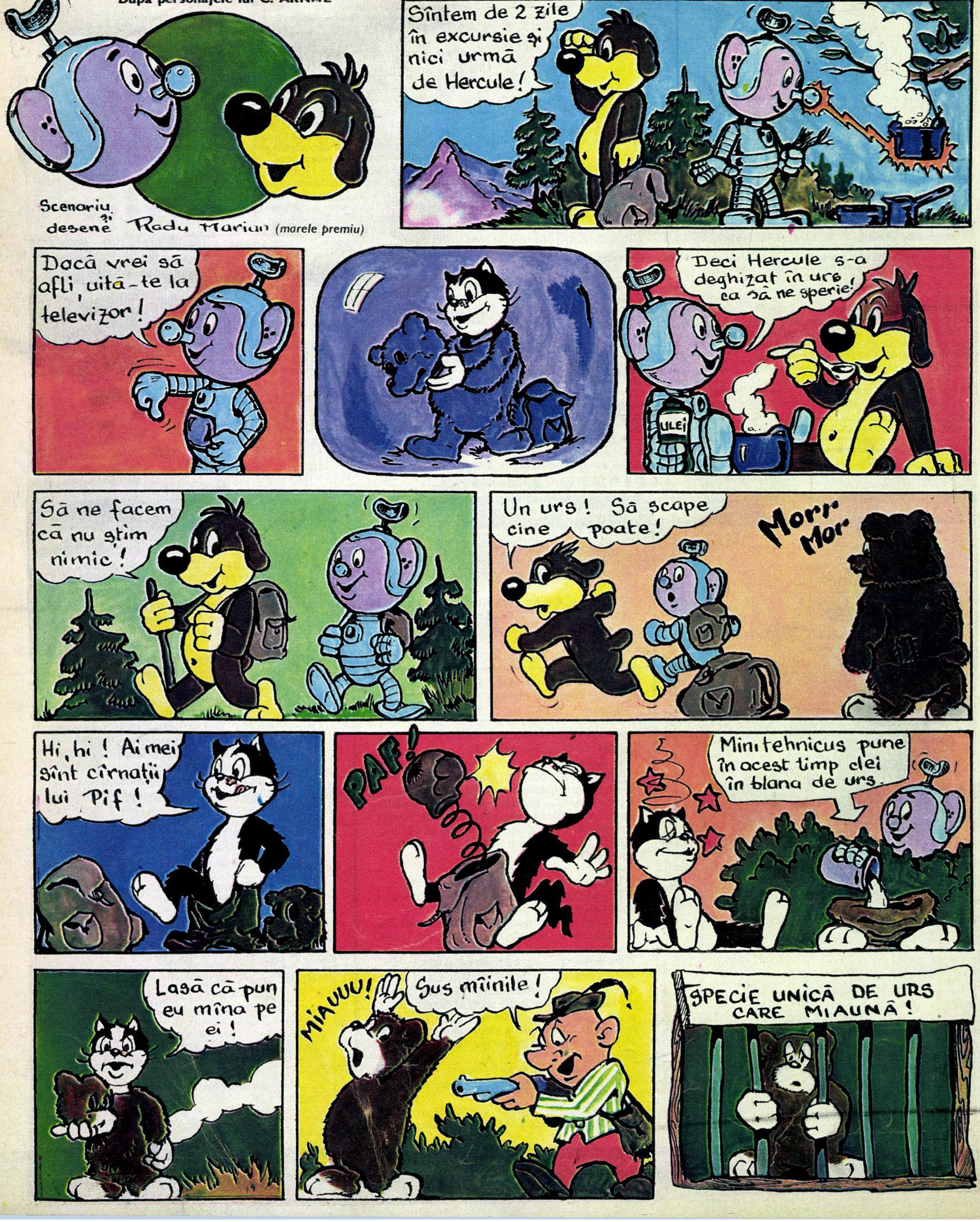
Sîntem de 2 zile în excursie și nici urmă de Hercule!
Dacă vrei să afli, uită-te la televizor!
Deci Hercule s-a deghizat în urs ca să ne sperie!
ULEI
Să ne facem că nu știm nimic!
Un urs! Să scape cine poate!
Morr Mor
Hi, hi! Ai mei sînt cîrnații lui Pif!
PAF!
Minitehnicus pune în acest timp clei în blana de urs.
Lasă că pun eu mîna pe ei!
MIAUUU!
Sus mîinile!
SPECIE UNICĂ DE URS CARE MIAUNĂ!

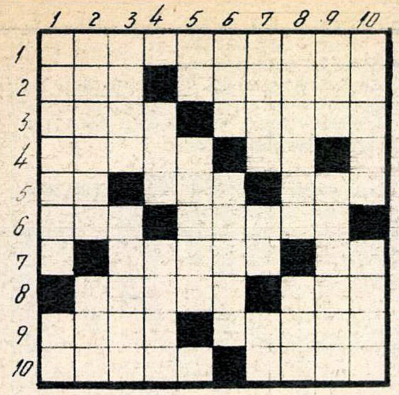

Cu carul...

ORIZONTAL: 1) Pictor clasic român, autorul unor binecunoscute «Care cu boi». 2) Fructă. Fratele lui Pollux, neîntrecut în iscusința de a conduce carul. 3) Alt mare pictor, autor al pînzei «Car cu boi». Un car... invers. 4) Proeminență la capătul de sus al leucei carului. Comune la cal și căruță! 5) Un ocol dat Soarelui de Pămînt! Din neamul oscilor. Mereu. 6) Localitate în Suedia. Folosește carul pentru transportarea poverilor. 7) A căra. Din obadă! 8) Boală dentară. Exclamație de frig. 9) Deplasare a unei unități militare. Partea din mijloc a carului care leagă cele două osii. 10) Bătrînul rege al Troiei, care ieșind într-un car prin porțile Scheene avea să jure în fața grecilor că după lupta dintre fiul său Paris și Menelaos, indiferent de rezultat, va încheia pacea. Car de foc (înv.).
VERTICAL: 1) Cu carul... ...la cîmp! 2) Participau la întreceri și ceremonii cu care: Vehicul cu două roți tras de doi sau patru cai. 3) Erou grec care pentru a se căsători cu frumoasa Marpessa o răpește pe aceasta într-un car înaripat. A se ofili de căldură. 4) Prefix pentru nou. Carul mare sau mic. 5) Din loc! Cele șapte stele care alcătuiesc carul mare sau carul mic. 6) Șină de fier care se aplică pe o roată de lemn. În căpățîna de usturoi! 7) În deschidere! Din trăsură! Nicu Tudor. 8) Arteră de circulație Dare (înv.) 9) Unealtă agricolă la azteci. Cu carul (pl. fem.) 10) Greu la deal cu boii mici! Castel construit în secolul al XIII-lea lîngă Brașov.

Prof. TEODOR AXIOTI

PRIETENII REVISTEI

După cum am anunțat anterior, redacția «CUTEZĂTORII» oferă LUNAR județului cu cel mai mare procent de pionieri și școlari abonați la revistă O BICICLETĂ. Cîștigătorul acesteia va fi desemnat, prin concurs, de către Consiliul județean respectiv al Organizației pionierilor.

Iată situația lunii noiembrie:

Pe primul loc, județul CARAȘ-SEVERIN.

Felicitările noastre!

V-AȚI REÎNNOIT ABONAMENTUL LA «CUTEZĂTORII»?

BLITZ

N-O SĂ MĂ CREDEȚI, DAR ASTA-I PASIUNEA MEA!

EXPEDIAȚI SCRISORILE ADRESATE ACESTEI RUBRICI PE ADRESA: REVISTA «CUTEZĂTORII», BUCUREȘTI, PIAȚA SCÎNTEII NR. 1, CU SPECIFICAREA «SCRISOARE-SERVICE».

Cutezătorii SERVICE

DORESC SĂ CORESPONDEZE

• *Lucia Dan, clasa a VIII-a, satul Dulcea, nr. 414, comuna Ibănești, jud. Mureș. Ea colecționează fotografii de actori și de cîntăreți de muzică ușoară. Nu e însă singura ei pasiune: Lucia mai colecționează și... note foarte bune; a terminat clasa a VII-a cu media 9,66!*

• Viorica Minceh, satul Pojogeni, comuna Tg. Cărbunești, județul Gorj. Dorește să facă schimb de cărți poștale ilustrate. E un «hobby» din ce în ce mai răspîndit în ultima vreme!

• Șerban Mănică, București — sectorul 1, Calea Floreasca 142, et. 2, ap. 7 — e filatelist. Și cum filateliștii sînt mari amatori de corespondență în vederea schimbului de mărci... abia așteaptă scrisorile voastre!

ATENȚIUNE, RADIOAMATORI!

Elevul CONSTANTIN GALEȘ, str. Fundătura Istrița nr. 1, Mizil, **are o cască telefonică pe care o ține la dispoziția colegilor interesați. Ar dori, în schimb, un condensator variabil 500 pF și un tranzistor oarecare.**

SCHIMB DE REVISTE

OVIDIU ANDRĂȘESCU, din Simeria, județul Hunedoara. str. Teilor 271 adresează cititorilor următoarele rînduri: **«Îmi lipsesc din «Cutezătorii» numerele 17, 30 și 35 din 1968 și din «Racheta cutezătorilor» nr. 3 din 1969. Îi rog pe colegii care au aceste numere în plus să-mi scrie».**

FILME FOTOGRAFICE

Mai mulți cititori ai rubricii «ABC fotografic» ne cer amănunte despre noile filme Leica — Ferania 3 m P 30 aflate de curînd în magazinele de specialitate «Arfo». Răspunde fotoreporterul nostru E. Fundulea: aceste filme au sensibilitatea 20° DIN, ele se pot utiliza și prelucra în aceleași condiții ca și filmele ORWO, binecunoscute de voi.

ATENȚIE RECOMPENSA

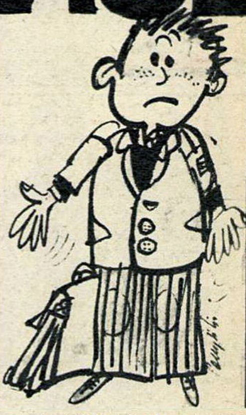

Ionică (cel din desen) și-a pierdut un nasture. Ajutați-l să-l găsească. **Este ascuns undeva în interiorul revistei. Cel care îl va găsi, va primi, prin tragere la sorți, din partea redacției, un set de nasturi și un cadou-surpriză. În răspunsul vostru indicați locul unde ați găsit nasturele.**

Pentru a facilita cheltuielile poștale puteți trimite în același plic răspunsul mai multor colegi sau prieteni. Scrieți-vă fiecare numele și adresa lîngă răspunsul propriu. O frumoasă surpriză își așteaptă cîștigătorul.

ABC FOTOGRAFIC

ABC
FOTOGRAFIC
LUMINA
- 7 -

Executarea fotografiilor la lumină naturală oferă de obicei avantajul folosirii unor timpi de expunere scurți, înlăturîndu-se prin aceasta pericolul producerii unei neclarități de mișcare. Totodată, îngăduie ca modelul fotografiat să se afle într-o atitudine firească. În cazul iluminării modelului cu lumină naturală este bine să se rețină că: iluminarea frontală a subiectului are ca efect obținerea unor imagini plate; dure; iluminarea verticală, în cazul unui portret, determină producerea unor umbre în arcadele ochilor, sub nas și sub bărbie; iluminarea puternic laterală a modelului (cazul în care razele solare formează un unghi de 90° cu axa de vizare) formează umbre puternice, supărătoare.

Este indicat, pe cît posibil, ca modelul să fie astfel așezat, încît iluminarea să fie ușor oblică (razele solare directe să formeze un unghi de 30—40° cu axa de vizare). În cazul iluminării cu lumină naturală, cele mai bune rezultate, în timpul verii, se obțin în primele ore ale dimineții, **de la 6 la 9, după-amiaza de la 15–19 și la orice oră din zi, cînd soarele este acoperit de un strat subțire de nori.**

În cazul fotografiilor executate cu ajutorul luminii artificiale se deosebesc două metode de lucru. Mijloacele cele mai simple, chibritul, lumînarea, iluminatul electric, și mai ales, lumina lămpii Nitrafot. A doua metodă utilizează mijloacele de iluminare speciale: pulberea de magneziu și lămpile fulger electronice (blitz).

În general, amatorii pot folosi becuri supravoltate (Nitrofot), care funcționează la un voltaj scăzut, de circa 60 volți. Aceste becuri permit o expunere scurtă pentru subiectele prea mobile. De asemenea, pot fi folosite becurile mate, care dau o lumină omogenă. Și, în sfîrșit, lumina fulgerului electronic, care nu este cea mai bună rezolvare datorită faptului că ea distruge efectele artistice.

ELENA FUNDULEA

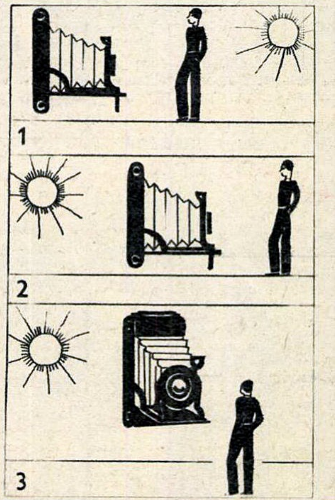

1 **Soarele în fața aparatului contre jour! Pericol pentru începători.**

2 **Soarele în spatele aparatului. Imagine plată.**

3 **Soare dintr-o parte. Lumina ideală.**

AUREL VLAICU

6

ÎNCERCĂRILE LUI VLAICU NU RĂMÎN FĂRĂ ECOU. «GAZETA DE TRANSILVANIA» ȘI «FOAIA INTERESANTĂ» ÎNCEP SĂ SCRIE CU REGULARITATE DESPRE «ISPRĂVILE» ZBURĂTORULUI DIN BINȚINȚI.

LA ORĂȘTIE, ÎN 1909, SE ÎNFIINȚEAZĂ PRIMUL CLUB AVIATIC DIN LUME: «CLUBUL AVIATIC AUREL VLAICU», CE URMA SĂ STRÎNGĂ FONDURI PENTRU MOTORUL PLANORULUI... ANIMATORUL CLUBULUI ERA UN FOST COLEG AL LUI AUREL, AVOCATUL ROMULUS BOCA.

Scenariu: **RADU F. ALEXANDRU**
Desene: **ALBIN STĂNESCU**

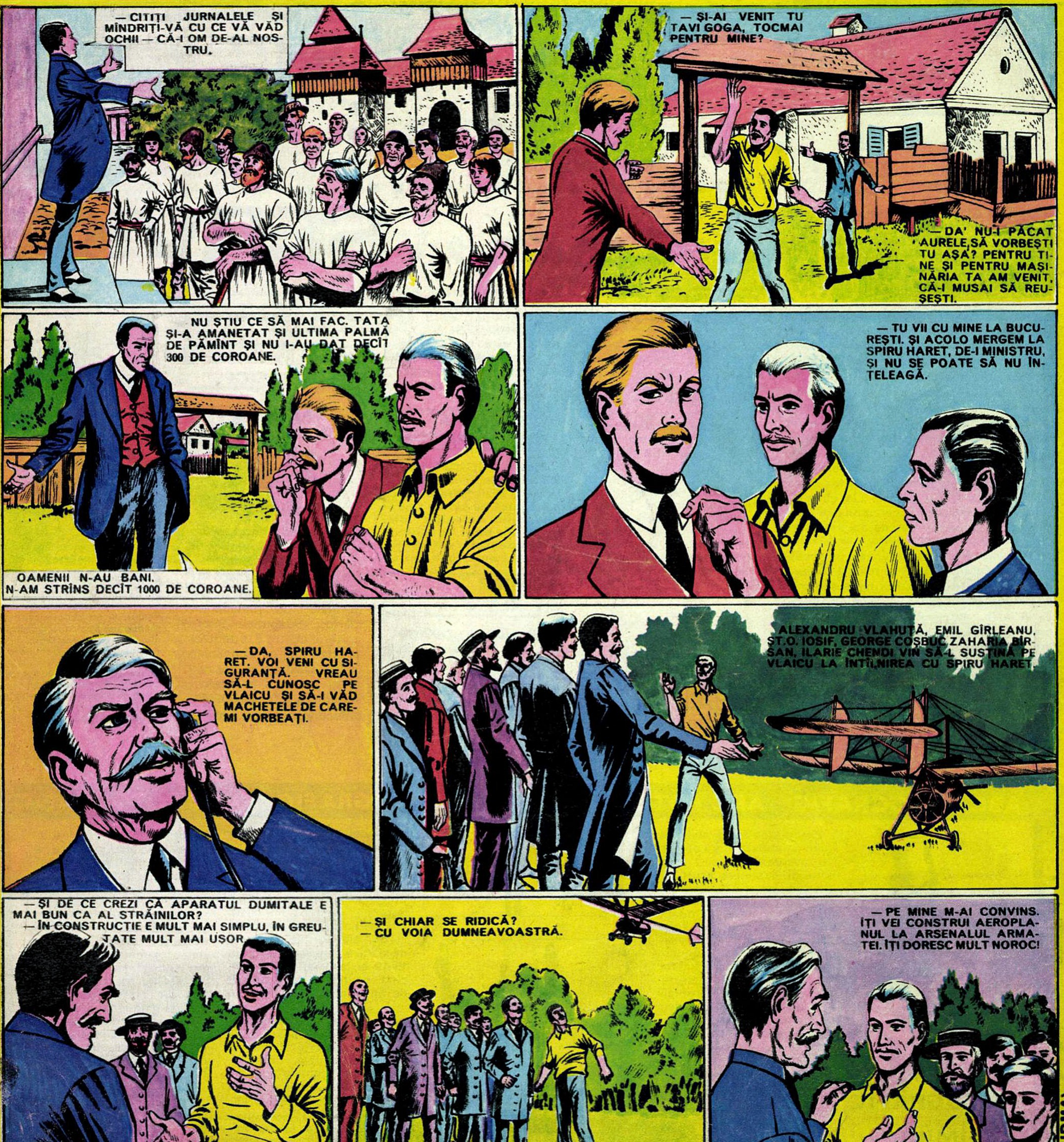
— CITIȚI JURNALELE ȘI MÎNDRIȚI-VĂ CU CE VĂ VĂD OCHII — CĂ-I OM DE-AL NOSTRU.
— ȘI-AI VENIT TU TAVI GOGA, TOCMAI PENTRU MINE?
— DA' NU-I PĂCAT AURELE, SĂ VORBEȘTI TU AȘA? PENTRU TINE ȘI PENTRU MAȘINĂRIA TA AM VENIT, CĂ-I MUSAI SĂ REUȘEȘTI.
NU ȘTIU CE SĂ MAI FAC. TATA ȘI-A AMANETAT ȘI ULTIMA PALMĂ DE PĂMÎNT ȘI NU I-AU DAT DECÎT 300 DE COROANE.
OAMENII N-AU BANI. N-AM STRÎNS DECÎT 1000 DE COROANE.
— TU VII CU MINE LA BUCUREȘTI. ȘI ACOLO MERGEM LA SPIRU HARET, DE-I MINISTRU, ȘI NU SE POATE SĂ NU ÎNȚELEAGĂ.
— DA, SPIRU HARET. VOI VENI CU SIGURANȚĂ. VREAU SĂ-L CUNOSC PE VLAICU ȘI SĂ-I VĂD MACHETELE DE CARE-MI VORBEAȚI.
ALEXANDRU VLAHUȚĂ, EMIL GÎRLEANU, ȘT. O. IOSIF, GEORGE COȘBUC ZAHARIA BÎRSAN, ILARIE CHENDI VIN SĂ-L SUSȚINĂ PE VLAICU LA ÎNTÎLNIREA CU SPIRU HARET.
— ȘI DE CE CREZI CĂ APARATUL DUMITALE E MAI BUN CA AL STRĂINILOR?
— ÎN CONSTRUCTIE E MULT MAI SIMPLU, ÎN GREUTATE MULT MAI UȘOR.
— ȘI CHIAR SE RIDICĂ?
— CU VOIA DUMNEAVOASTRĂ.
— PE MINE M-AI CONVINS. ÎȚI VEI CONSTRUI AEROPLANUL LA ARSENALUL ARMATEI. ÎȚI DORESC MULT NOROC!

(VA URMA)

Redactor șef: Mihai Negulescu. Secretar general de redacție: Ovidiu Zotta.
Redacția București, Piața Scînteii nr. 1. Telefon: 17.60.10 Administrația Editura Scînteia. Tiparul Combinatul Poligrafic Casa Scînteii. Redactor artistic: Ioan Donca. Tehnoredactor: Rozalia Barany.
ABONAMENTELE PRIN OFICIILE ȘI AGENȚIILE P.T.T.R., PRIN FACTORII POȘTALI ȘI DIFUZORII DE PRESĂ.

1 leu
41033